

ב"ל (ירושלים) 09/10650 - נטלהバイאלוצקי ואח' נ' בטוח לאומי-סניף ירושלים

ב"ל (ירושלים) 09/10650 - נטלהバイאלוצקי ואח' נ' בטוח לאומי-סניף ירושלים מהוזע עבודה ירושלים
ב"ל (ירושלים) 09/10650
ב"ל (ירושלים) 10/10425
1. נטלהバイאלוצקי
2. ולדימיר קגנוביץ

נגד

בטוח לאומי-סניף ירושלים
ע"י ב"כ - עו"ד יפה רוטשילד
בית דין אזרוי לעבודה בירושלים
[14.02.2013]

כב' השופת שרה שדיואר
נציג ציבור (עובדים) גב' זאב אפיק
נציג ציבור (מעבדים) מר פנחס הומינר
פסק דין

בפני בית הדין תביעת התובע מר קגנוביץ ולדימיר ובת זוגו בתקופות שונות הגב' נטלהバイאלוצקי בשני תיקים שונים (בל 09/10650, בל 10/10425). (להלן: התובע וההתובעת בהתאם).

בכתב התביעה מלון התובע על ניכויים חדשים שנוכו בחודש מאי 09' ונמשכו לאורך זמן. לטענתו, לא ניתנה הסכמה בין הצדדים והנקויים בוצעו בחלק יחסית גדול מהמותר על פי חוק. יש לציין כי גם כתוב התביעה (בכתב יד), וגם נספחי, וכן כתבי הטענות השונים בהליך הוגשו בכתב יד ובאופן לא ברור ולא מפורט בחדות.

בקลיפת אגוז מזכיר בניכויים שבוצעו על ידי הנتابע לתובע אשר לטענתו בוצעו ביותר לו ולחזותו. הנتابע טען כי הניכויים בוצעו כדין גם בשיעורם וגם ביחסיות הניכויים מתחומים שונים של גמלאות. הנتابע תמן גרשטו בעבודות עובד ציבור מפורטות להם צורפו תדייסים של מערכת כספית ממוחשבת וזאת כבר בשלב כתוב ההגנה.

1. התובע הגיש תביעה להבטחת הכנסתה ביום 4.99.25, בה דיווח כי הוא גירוש עם ילד. בהתאם קיבל גמלת יחיד פלוס ילד.
2. בפועל, התובעים ה"הバイאלוצקי וקגנוביץ נישאו ביום 4.97.26 והינם גירושים מראשית שנת 2009.

3. לנتابע נודע, בבדיקה במשרד הפנים, בדבר מועד הנישואין. הנتابע צרף את תעודה זההות של תושב ארעי 5 של התובעת וכן טופס רישום ל��ופ"ח דרכון התובעת ומסמכים נוספים המבוססים את טענותיו (צורפו לפרו' 7.6.10 בתיק התובעת).

4. לנتابע דחה את תביעתו של התובע לתקופה ממאי 99' עד נוב' 99' ונוצר חוב בגין תקופה זו שעמד על 13,804 ₪.

5. גמלת הבטחת הכנסתה שלימה לתובעים בהרכבת של זוג פלוס לצד על פי תקנה 6(ד) לתקנות הבטחת הכנסתה (כללי הזכאות והוראות ביצוע), תשמ"ב-1982 (להלן: התקנות).

6. התברר שהגב' ביאלוצקי השתכרה מעובדה בעבור התקופה שבין נוב' 99' עד פברואר 2000 הכנסתה הגבוהה מההכנסות המותרות ונוצרו לתובעים חוב בסך 5,873 ₪.

7. המוסד ניכה סכומים שונים במהלך התקופה עקב תשלום ביותר.

8. לנتابע פעל על פי המלצת בית הדין והפנה את עניינם לוועדה לביטול חובות הן בשאלת הקטנת החוב והן בשאלת יחסם החוב רטראקטיבית למר קגנובייך ולא לתובעת.

9. הוועדה לביטול חובות הרכינה ביום 19.12.10 ועל פי המלצת בית הדין ותוך התחשבות במצבה הכלכלי והרפואי של התובעת בוטל החוב אולם הוועדה לא אישרה החזר סכומים שקווזו בשנת 2002 ובשנת 2008. גובה החוב שבוטל עמד על 10,968 ₪ והיתרה הועברה לגבייה מההתבע. הودעה בעניין הוגשה לבית הדין על ידי הנتابע בצריף החלטת הוועדה לביטול חובות. יש לציין כי הנتابע העביר לוועדה אף שההתבע והתובעת לא פנו מיזמתם. (ראה הودעת הנتابע מ-10.8.18 בתיק התובעת).

המחלוקת

האם החוב שייצר המוסד לתובע ולתובעת כדין.

האם כדין קווזו חובות אלה.

האם זכאי התובע להחזיר בגין קיזזים שבוצעו ובאיזה שיעור בהתחשב בעובדה שהוועדה לביטול חובות מחקה את יתרת החוב בסך 10,968 ₪.

הכרעת הדין

הפן הנורמטיבי

1. סעיף 312 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995 (להלן: החוק), קובע כי "כנגד גמלאות כסף או תשלום אחר לפי החוק המגיעים לפי חוק זה, או לפי כל דין אחר, המגיעים מהמוסד לזכאי או לכל אדם אחר, מכוח הזכאי, סכומים אלה בלבד: ... (ג) סכומים שישלים המוסד לזכאי בטיעות או שלא כדין...". עוד נקבע כי "מוסד אינו זכאי לקוז צבגה אם הזכאי לה אינו מבוטח, דמי ביטוח בסכום העולה על מחציתה זולת אם היא קצבת ילדים...".

2. עוד נקבע בסעיף 315 לחוק כי "אם שילם המוסד בטיעות או שלא כדין גמלת כסף או תשלום אחר לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, רשאי המוסד לנכונות את הסכומים ששולם מכל תשלום שיגע ממנו, בין בבת אחת ובין בשיעורים, כפי שיראה למוסד להתחשב במצבו של מקבל התשלום ובנסיבות העניין. עוד נקבע בחוק כי המוסד רשאי לתבוע כל סכום ששולם בטיעות או שלא כדין אם מקבל התשלום נהג בקבלת התשלום שלא בתום לב".

3. נבדוק אפוא האם עמד המוסד בהוראות חוק אלה נוכחות מה שהוכח בפנינו.

4. התובע הגיע תביעה להבטחת הכנסתה ב 25.4.99 בציגו כי הינו היחיד פלוס לצד חurf העובדה שב 97' כבר נשאה לדבריו: "ש. כשלית לארץ הייתה גירוש. ת. כן. מתי התחתנת עם נטלי, ת. הייתה לי חופשה ואז נסעת וחדשתי את נישואי. יש לנו שני ילדים. ש. יש לי תعودה והתאריך המופיע בה זה 97'. ת. נכון, האם זה רלבנטי?"
5. הנתבע הגיע תעודת נישואים מתורגמת מרוסית ממנה עולה בוודאות העובדה כי הגב' ביאלוצקי נטליה נשאה לפחותנויבץ ולדימיר בתאריך 26.4.97.
6. מתקדים משרד הפנים נ/2 עולה כי הגב' ביאלוצקי נכנסה לארץ ביום 16.9.98.
7. משכך, כדי נכתב מסמך המוסד ביום 31.1.2000, (נ/3), לפיה התובע לא עמד בחובה שלו למסור למוסד לביטוח לאומי כל מסמך או מידע ביחס למעמדו, כאמור בסעיף 19 לחוק הבטחת הכנסתה ולפיה הופסקה זכאותו ממאי 99' מאוחר ובת זוגו הגיעו לארץ והוא לא דיווח על כך ולא נבדקו תנאי הזכאות למשפחה. (נ/39).
8. כך גם עולה כי תביעתו מיום 12.12.99 בה כתוב "אינו עובד נשא לגרושתו. טוען שנישא ב 1.12.99, למרות הרישוי ממשרד הפנים, האישה בארץ מ 6/99 עובדת. הילד איתם". (נ/4).
9. לעומת מהצורך יש לומר כי נוכח התנהלותו נשלה חקירה يوم 17.6.99 לוודא אם אכן האב מתגורר עם הבן או שהוא מתגורר הילד במקום אחר, ומה מקור הנסיבות.
10. בתאריך 28.6.99 נחקר התובע ונחקירה גם הגב' סמיונוב אולגה, בתו, מדובר סיכון החקירה נ/7 ומהחקירות עצמן עולה כי "התחלתי לגבות את עדותו וכאשר ראיתי כי הוא משקר ומנסה להסיח את דעת השותפים שלו על מנת שישקרו ויאמרו שהבן אכן מתגורר עמו התפוצץ מהלך החקירה ועצבתי את המקומם כאשר התובע מסרב לחתום על עדותו שככל עיקרה שקרים. נסעתו ישרות מן החקירה של התובע לקואופ מעלה אדומים על מנת שלא יוכל לתאים עדמות התובע והבת שלו וחקרתי את הבית בקואופ....למחמת היום הופיע התובע ממשרד שלו יחד עם בנו והתחיל לצעוק ולבקש לח תום על עדותו. הסכמתי לעשות כן וכך קראתי לו את עדותו בנוכחות ובתרגומו הבן אלכסנדר ובתוספת של דבר זה רוח טוב היה. בשאלותי הישרות לבן אלכסנדר מודה כי מתגורר במעלה אדומים".
11. בחיקורת הבית אשר חתמה על ההודעה לאחר שהוקראה לה, נאמר "ש. מה עשו אחר אלכסנדר, ת. הוא לומד בבית ספר פה במעלה אדומים". ובהמשך "ש. מה עם אחיך. ת. הוא בא מבית הספר אליו ואם הוא רוצה הוא נושא לאבאו ואם לא - הוא ישן אצל. אני אגיד לך את האמת, הוא התחיל ללמידה בחודש 3/99 בחטיבה, ומazel הוא גר אצל במעלה אדומים והוא נושא לבקר את אבא שלו. ש. כל הבגדים שלו אצל בית. כן. אני עושה לו את הקביסה הוא אוכל אצל ואחר כך עכשו הם מתחפשים דירה כי הוא יתחיל ללמידה בחוות בירושלים וזה יהיה לו יותר נוח. ש. כל הבגדים שלו, כל הספרים שלו, הכל אצל. ת. כן. אבל אמרתי זה רק מחודש 3/99...". ובהמשך "ש. אז אבא שלו גר בלבד עם שני שותפים. ת. עכשו כן....".
12. תשובה אלה אינה עולה בקנה אחד עם חוותתו שלו עליה סרב לחתום "ש. איפה הבן שלך לומד. ת. עכשו חופש, הוא למד בקטטונים. ש. מי גר אתר פה בחדר. ת. אני אמרתי לך אני והבן של גרים פה. ש. הוא לא גר אתר כל הזמן. כןון. שבת הוא הולך לאחותו וגם כן לפעמים אמצע השבוע. אבל רוב הזמן הוא ישן פה אתי. ש. אני ראיתי את החדר שלך, לא רואים שעוד אדם גר שם. אני אומר לך שכן...".
13. ברι אפוא כי מעבר לחובת הדיווח החלה מכוח סעיף 19 לחוק הבטחת הכנסתה, התנהלותו של התובע יש בה לעורר יותר מחשד להסתתרת מידע. ואכן בנו/8 מכתב התובע מיום 4.7.99 המתיחס לחקירה זו הוא מודה כי הבן עבר למעלה אדומים לבתו אולגה וגר אצלה. בתקופות לגביהם בחיקירתו התייחס כמו שגר אלו.

14. במכتب הוא כותב "חוקרה באה באיל הودעה מוקדם, במפתח וחל שבה זמן בני היה לחג להמתנס, כשחוקרה בקשה להראות את החפצים האיש឴י בני איפה הוא ישן, אז הריאתי לה את המכשף, מיטה מתקספת ובגדים ונעלמים שלו. לא האמינה היא באבזר שלאן בניגוד לבגדיים ונעלמים כי בני בשבייל גילו של 14 יותר מדי גבוהה". (הכתב במקורה).
15. מנגד, החקורת עצמה כתבתה בחקירתו "ש. איפה הבגדים של הבן שלך. ת. פה בארון. ש. תראה לי בגדיים ספרים מחשבון נעלמים, מה קורה פה אין כלום שיש לך לבן שלך. ת. אני אומר לך שהוא גר פה". מהחקירה עולה כי התובע לא הציג בפניה בניגוד למכtabו, אביזרים השיכים לבן.
16. זאת ועוד, בתאריך 12.12.99 נתבקש התובע להציג מסמכים וביניהם תעודה נשואין (נ/9), דהינו ניתן הזדמנות לנتابע להציגו על מצבו וליתן לנتابע נתוניים עדכניים ונוכנים. זאת לא עשה. גם עדותו בפנינו (פרק' עמ' 10 ש' 28-22) לא מתישבת עם הדברים.
17. כאמור לעיל באפריל 99 ציין כי הינו היחיד פלוסILD, וזאת בניגוד לנישואיו באפריל 97' עליהם היה צריך לדוח וכמוון על מגורי הבן עם הבית אולגה ולא אותו כעולה מנ/7 חקירתתו לו פיה גר אצלם כבר מרץ 99'.
18. עוד העיד, "ש. באפריל 99 נטלי כבר הייתה בארץ. היא נכנסה ב 98' בכל זאת כתוב כאן שאתה גרש. וגם כתוב שאמרת שהגורשה נמצאת בחו"ל וחתמת על זה. זו חתימתך. ת. זו חתימתך, בטח, בטח...". (עמ' 10 ש' 10-8, עמ' 9 ש' 11-12). בהמשך מעד "ש. אתה דיווחת לביטוח לאומי על נישואיך רק בדצמ' 99' מראה לך תביעה להבטחת הכנסה, פעם ראשונה שאתה מודיע שניסיאת, זו חתמתך? ת. כן...". (ראה שם עמ' 12 ש' 29-30 ועמ' 13 ש' 1).
19. דהינו- דיווחיו למוסד, לא היו דיווחי אמת לשון המעתה.
20. מנגד, עומדת בפנינו תעודה עובד ציבור שהוגשה על ידי עובדת המוסד הגב' יפה אהוב ציון.
21. המוסד נזקף לתובע חוב לחודשים ממאי 99' עד נוב' 99' בגין אי דיווח לגבי נשואו התובע עם זוגתו. נכון קיבל התובע גמלת הבטחת הכנסה כיחיד פלוסILD. לא למוטר לציין שהראינו לעיל כי מרץ 99' היה אצל אחד מעלה אדומים. אשר על כן, ככל שהיא על הנتابע לשלם לו גמלת זוג עםILD, הרי שההתובע קיבל כיחיד עםILD סכום הגבוה מהגמללה לה היה זכאי לכארה. החוב לתקופה השנייה אשר נזקף לתובע הוא בין נוב' 99' ועד פברואר 2000, שacz נוצר החוב בגין הכנסות מעובדה של הגב' ביאלוצקי זוגתו.
22. וכן מעידה הגב' אהוב ציון "ת. החוב מורכב משני מרכיבים... החוב הגדל נוצר בגל' זה שהוא לא הודיע שהוא נשוי. הוא הגיע שתי תביעות ב- 97' וב- 99' והיתה לו אפשרות לומר שהוא נשוי והוא הצהיר שהוא גרש, בתביעה השניה - הוא הגיע אותה בשלב זה, ב 97' הוא היה נשוי, אשטו כן הייתה בחו"ל, היא עלהה ב 98' הוא יכול היה להצהיר שהוא נשוי. יש זכאות לאדם שהוא נשוי ובן הזוג בחו"ל. הוא בחר להצהיר שהוא לא נשוי והתביעה נדחתה...". ובהמשך: "...ת. החשד התעורר כי במשרד הפנים הכתובות שלהם היו שונות. מלכתחילה אישרנו לו את הגמללה כיחיד, לאחר החקירה אישרנו לו תוספת עבור הבן למטרות שהוא לא חתום על החקירה. כי יש לנו נתונים שהילד לא הוציא מהזקתו המשפטית. הוא היה אמונם אצל אחד והוא גר אותו, אך אישרנו את הקצבה התוספת. כן. אישרנו לו תוספת והוא קיבל גמללה כהוראה יחיד, שהוא גבוי, הוא בפועל היה נשוי עם אישת עובדת. היא עבדה באותה תקופה" (עמ' 15 ש' 29-10, עמ' 16 ש' 28-23). רק בדצמ' 99' (נ/4) הודיע שהוא נשוי.
23. רואים אנו כי הנتابע فعل לפנים משורת הדין אף שהילד לא התגorer עמו.

24. וכך בסעיף 5 לtau"צ מטעמה, לפרט כי נשללה זכאותו לגמלאה מ 1.5.99 עד 1.12.99 והחוב שנוצר הוא בסך 13,804 ₪. כתוצאה Mai דיווח על הכנסתות האשיה בתביעה מ 12/99 נוצר חוב על פברואר 2000 בסך 5,873 ₪.
- למען הסר ספק, סך הगמלאות שקיבלו בעבר התקופה שלאחר הדיווח על נישואיהם (11/99 עד 02/2000), עמד על 7,222 ₪ אף שנוכח הכנסתותה קמה להם זכות ל 1,340 ₪ בלבד מכאן נוצר החוב בסך 5,882 ₪.
25. נכון כל האמור לעיל עליה בבירור כי לנتابע היו ראיות טובות בגין נוצר לתובע חוב עקב תשלום בגין ושלא כדין ועל כן בمعנה למחילוקת האם כדין זקר המוסד חוב לתובע התשובה היא חיובית. החוב נזקף כדין ובצדק רב.
26. משבוטלה יתרת החוב על ידי הוועדה לביטול חובות נבדוק האם כדין קוזzo החוב ונענה לשאלת האם זכאי התובע להחזיר בגין הקיזוז ובאיזה שיעור.
27. החוב הנוכחי עמד על 19,677 ₪. חלקו של החוב בסך 8,916 ₪ נוכה מקצבת הילדים, מהחזרי גבייה של התובע, מגמלת אבטלה של התובעת, ומוסףני הפשר של התובעת. יתרת החוב בסך 10,761 ₪ הועברה לקיזוז מקצבת הזקנה של התובע. כפי שצוין בסעיף 10 לtau"צ ממועד הגירושין ואילך לא קוזzo מגמלאותיה של התובעת על חשבון החוב.
28. תע"צ שהוגשה ביום 31.1.12 ונספח ריכוז התשלומים מצבעים על הניכויים כלhalbן: הקיזוז מאבטלה קצבת ילדים פשי"ר, גבייה מלא שקרים וקצבת זקנה, נמור מחמשים אחוז שנקבעו בסעיף 312(ג) שציטטו לעיל. דהיינו המוסד קיזז בשיעור שלא עליה על מחצית הגמלאה וכן עמד בתנאי החזק. באשר לדמי האבטלה של התובעת בעבר Mai 2002, שולם לה סך של 2,672 ₪ מתוכם קוזzo סכום של 139 ₪ ש"ח ומגמלת הפשי"ר בשיעור 17,967 ₪ נוכה סך של 6,943 ₪. הנה כי כן, בשני המקרים קוזzo האחוזים בהתאם עשרה אחוז ופחות מרובעים אחוז דה"נו המוסד לא חרג מסעיף 312 (ג) לחזק.
29. בדיקה אריתמטית של הסכומים מעלה כי אם בוטלה יתרת החוב בסך 10,968 ₪ ועל פי הودעת הנتابע מיום 18.1.11, נוכו מהגב' ביאלווצקי 9,798 ₪ הרי שנומינלית נוכו ובוטלו יחדיו 20,766 ₪ ש"ח באותו סדר גודל עליו עמד החוב המקורי. לגבי ביאלווצקי הוחזר סכום שהוא עבר לניכוי מקצבת הזקנה של מר קגנוביץ.
- סוף דבר,
30. אף שכתבי הטענות המרובים שהוגשו על ידי התובע היו לעיתים בלתי מבונים ובلتוי קריאים מצא בית הדין כי יש לקיים דין להוכיחות וליתן לתובע ולתובעת את יומם באולם בית הדין ולהתרשם באופן אישי ובلتוי אמצעי מעודותם על מנת שפרט לכתבי הטענות יהיו בפניו התובעים עצם וגרסתם.
31. במהלך חקירתם הגדית ולא למורט לצין כי מתרגמי בית הדין לרוסית נכחו בכל אחד מדיני ההליך,علاה כי התובע לא מילא חובותיו כלפי המוסד והתובעת לא מחתה בידו.
32. חרף זאת, נהג הנتابע לפנים משורת הדין גם באישור התוספת ליד בתקופה בה לא שחה במחיצתו וגם בתחשבות בהיות התובעת נפגעת איבאה כפי שנכתב בצורה מפורשת ובהתחשבות הרבה בפירות הוועדה לביטול חובות מיום 28.11.10 שצורפה להמצאת הממסכים על ידי המוסד ביום 11.1.24 ואשר אכן בוטלה יותר מחצית החוב בתיחס במצב הכלכלי והרפואי של האשיה ובמחלצת בית הדין והעבירה את יתרת החוב לתובע (פרו' תיק תובעת 4.5.11 עמ' 4 ו' 10).
33. בתע"צ שהגישה הגב' אהוב ציון בתיק 10650/09 מיום 7.3.10 פורטה כל השתלשות העניינים ממנו עולה כי מאוחר ומדובר בगמלת ה"ה שהיא גמלאה זוגית ניכו ממשני בני הזוג ומהגמלאות שלהם אוטומטית אולם ממוצע הגירושין לא קוזzo מגמלאות האשיה כלל. עוד עולה מתגובה הנتابע מיום 3.11.11 כי למורות החלטת הוועדה לביטול חובות על ביטול יתרת החוב נוכה בטיעות מקצבאות הזקנה של התובע סך של 4,735 ₪ גם סכום זה הוחזר לו לאלאר ועל כן גם בעניין זה לא נותר המוסד חייב לתובע דבר. תע"צ ועדות גב' אהוב ציון לא נסתרו אף שנחקקה ארוכות על ידי התובע (ראה פרו' עמ' 14-21).
34. לאור כל האמור לעיל מצאנו כי דין שתי התביעות 10650/09 ביאלווצקי נ' המוסד ו- 10/10425 קגנוביץ נ' המוסד להידוחות מכל וכל. החוב קוזzo כדין ולא קמה לתובע כל זכות להחזיר הקיזוז.
35. אף שהדריך בה ניהול התובע את שתי התביעות היה בה כד להצדיק חיובו לכל הפחות, אם לא גם חיוב התובעת בהתאם, בהוצאות, אולם נוכח גלים, מצבים, והויתם בלתי מיוצגים, כל צד ישא בהוצאותיו.
36. יחד עם זאת, ככל שתוגשנה בקשרות נוספות הנוגעות להליך זה מטעם התובע ישקל בית הדין חיובו בהוצאות, לפי העניין.
- ניתן היום, ד' אדר תשע"ג, (14 פברואר 2013), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.